

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12Csp/244/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221473
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117221473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v spore žalobkyne: X. L., W.. X.X.XXXX, F. T. XXX, XXX XX T., v konaní právne zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, ulica Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia 184 EUR a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyňi 184 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 184 EUR od 7. 11. 2017 do zaplatenia všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere Č.. XXXXXXXXXX zo dňa 24.9.2009 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bod 12) od tej časti poplatku, ktoré zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.09.2017 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia bezdôvodného obohatenia vo výške 184 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 184 EUR, od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia sumy 184 EUR. Súčasne určenia, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 24.9.2009 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 12) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX z 24.09.2009, vo výške 200 EUR, za poplatok vo výške 184 EUR s tým, že celkovú čiastku vo výške 384 EUR žalovanému mala zaplatiť v 12 splátkach po 32 EUR. Poukázala na to, že poplatok z predmetného úveru predstavuje 92 %-né navýšenie. Žalovanému na predmetný úver zaplatila 384 EUR. Poplatok vo výške 184 EUR je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou (čl. 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Uviedla, že žalovaný jej neposkytol reálne plnenie za takéto poplatok. Ako súčasť formulára zmluvy nebol individuálne dojednaný a svojou výškou, na jednej strane a absenciou, zodpovedajúceho protiplnenia, na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy nie je

možné zistiť, o aké administratívne plnenie ide. Uviedla, že výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše, nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky poskytnutého úveru. Čo sa týka predmetného poplatku, poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012, z 13.9.2013, ktorým súd rozhodol o tom, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3. Ďalej uviedla, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. d/, g/, h/, i/, f a k/ ZoSÚ, preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie je vo výške rozdielu medzi mojimi platbami t.j. 384 EUR a výškou úveru 200 EUR, teda vo výške 184 EUR. O skutočnosti, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, dňa 28.8.2017. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, poukázala, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. V ďalšom poukázala na to, že pri uzatváraní zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, z 24.9.2009, bola podľa jej názoru zo strany žalovaného použitá nekalá obchodná praktika, ktorej cieľom je vylúčiť použitie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Obchodný zástupca pri vyplňaní vopred pripraveného formulára v jej mene (za ňu) zaškrtnol políčko, podľa ktorého mi žalovaný poskytol finančné prostriedky na účel výkonu povolania. Finančné prostriedky však reálne použila na bežné potreby a nie na výkon povolania. Uviedla, že na realizáciu nekalej obchodnej praktiky zo strany účastníka konania reagovala aj rozhodovacia prax súdov, ktorá vyhodnotila takéto inštruovanie účastníka konania ako protiprávne.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril a uviedol, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Vzniesol námietku premlčania. Žalovaný uviedol, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

5. Žalovaný mal za to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok na jeho vydanie podlieha zákonnej objektívnej premlčacej lehote. Žalovaný uviedol, že táto lehota žalobkyne už márne uplynula. V predmetnom prípade poukázal na zákonné ustanovenie § 107 ods. 2 OZ, ktorý uvádza, že najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky. To znamená, že ak uplynie trojročná objektívna premlčacia lehota právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Objektívna premlčacia doba začne plynúť od okamihu, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, v danom prípade kedy boli jednotlivé splátky uhradené v prospech žalovaného. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa teda plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. To znamená, že každá z čiastkových platieb plnených bez právneho dôvodu má svoj samostatný „právny osud“, premlčuje sa samostatne (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 14. decembra 2006, sp. zn. 33Odo 52/2005). V predmetnom prípade došlo k úhrade poslednej premlčanej splátky zo zmluvy o úvere dňa 14.7.2010. Vzhľadom na uvedené, nárok žalobkyne bol premlčaný v objektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 14.7.2013. Žalobkyňa uplatnila svoj nárok až dňa 27.9.2017.

6. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa nijako skutkovo nepreukázala možnosť uplatnenia 10 - ročnej premlčacej lehoty a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 22.09.2015, sp. zn. 13Co/567/2015. Súd uviedol: „navrhovateľ nepreukázal, že odporca v čase uzatvárania zmluvy musel vedieť, že ide o spotrebiteľský úver a teda, že na jeho strane existoval minimálne eventuálny úmysel na bezdôvodnom obohatení.“ Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.09.2015, sp. zn. 13Co/557/2015. „Navrhovateľ, ktorý sa dovoľáva 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty mal v tejto súvislosti dôkazné bremeno.“ „Odvolací súd sa stotožňuje so závermi okresného súdu, pokiaľ tento uvádza, že v danom prípade ide o objektívnu premlčaciu lehotu trojročnú a nie desaťročnú“. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.03.2016, sp. zn. 13Co/90/2015. „Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo nemožno považovať tvrdenie navrhovateľky o neuvedení údaju o RPMN v Zmluve a ďalších ňou označených obsahových náležitosti Zmluvy

za preukázanie úmyslu odporcu bezdôvodne sa na úkor navrhovateľky obohatiť (zákonná sankcia v podobe bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru, ktorá vo svojej podstate svojou existenciou vylučuje takýto úmysel veriteľa, pretože ho postihuje za takéto konanie vo forme obmedzenia jeho nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere). Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.01.2017, sp. zn. 12Co/517/2015. „Okresný súd uviedol, že nemal zo strany žalobcu preukázané žiadne skutočnosti o úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu. Žalovaný podnikal v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov dosť dlhú dobu a už zo samotnej podstaty tohto podnikania vyplýva to, že on chcel poskytnúť peniaze s tým, aby sa tieto peniaze mu nejakým spôsobom aj zo ziskom, ktorý k tomu patrí, vrátili. Uvedený zisk teda predstavovali poplatky ako aj úroky za poskytnutý úver. Z tohto dôvodu sa on v žiadnom prípade nemohol chcieť bezdôvodne obohatiť, pretože dôvodom jeho podnikateľskej činnosti bolo poskytovanie úverov a zo samotnej definícií, či už ekonomickej alebo právnej v zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere veriteľ na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky a tento sa ich zaväzuje vrátiť a zaplatiť úroky. Preto nebolo úmyslom žalovaného, ako poskytovateľa úveru, sa bezdôvodne obohatiť, ale dôvodom na obohatenie a poskytovanie úveru je to, že on samozrejme tieto finančné prostriedky poskytuje za úroky, teda za účelom dosiahnutia zisku. V čase uzatvorenia zmluvy v roku 2008 žalovaný nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr posúdi súd ním uzatvorenú zmluvu so žalobcom ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nespĺňa zákonom požadované náležitosti a teda, že bude posudzovaná ako zmluva bez úrokov a bez poplatkov. Podľa názoru odvolacieho súdu pri posúdení či ide o úmyselné konanie nemožno vychádzať totiž z aktuálneho stavu, ale zo stavu v čase uzatvárania úverovej zmluvy a preto neobstojí ani argumentácia žalobcu, že aj v iných prípadoch konal obdobným spôsobom a uzatvoril „obdobné zmluvy o úveroch bez uvádzania RPMN“. Vzhľadom na uvedené okolnosti dospel súd k záveru, že nie je možné v danej veci aplikovať na beh plynutia premlčacej lehoty desaťročnú premlčaciu dobu.“ Okrem iného možno poukázal aj na Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.3.2017, sp. zn. 12Co/229/2015-102, ako aj Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.2.2017, sp. zn. 14Co/456/2016-56, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.2.2017, sp. zn. 12Co/429/2015-120, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28.2.2017, sp. zn. 12Co/251/2016-148, Rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 28.2.2017, sp. zn. 15C/274/2014-66, Rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 16.3.2017, sp. zn. 15Csp/14/2016-36, ktoré možno aplikovať na predmetný prípad.

7. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uviedol, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem. Poukázal na to, že určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. (Števec, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašič a kol.: Civilný sporový poriadok - Veľký komentár, Praha: C.H. Beck, 2016) Vychádzajúc zo znenia ustanovenia ust. § 137 písm. d) CSP je možné konštatovať, že CSP v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom, t.j. výnimka žalôb o určenie právnej skutočnosti je Zákoník práce (žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru), zákon o dobrovoľných dražbách (žaloba o neplatnosť dražieb), občiansky zákonník (žaloba o neplatnosť výpovede nájmu bytu).

8. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti právnej skutočnosti a nie určenia či tu právo je alebo nie je. Určenie existencie/neexistencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti ako vyplýva z ustanovenia § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie neplatnosti neprijateľnosti zmluvnej podmienky nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Uviedol, že za takýto právny predpis nemožno považovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom zo svojich ustanovení, a to ani v § 3 ods. 5 citovaného zákona nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti. Zákon o ochrane spotrebiteľa iba konštatuje oprávnenie spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva bez toho, aby bližšie špecifikoval typ žaloby, ktorou sa spotrebiteľ môže domáhať svojho práva proti porušovateľovi na súde. (Rozsudok OS Žilina, sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 7.6.2017) Rovnaký názor zastáva aj Okresný súd v Žiline, ktorý rozsudkom sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 7.6.2017, ktorý žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, nakoľko žalobca sa domáhal určenia právnej skutočnosti, ktorá nevyplývala z osobitného právneho predpisu (čo je základnou podmienkou určovacej žaloby), „Vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu § 137 písm. d) CSP, tak súd dospel k záveru o procesnej neprípustnosti žaloby žalobcu o určenie, že dohoda o zrážkach zo

mzdy a z iných príjmov zo dňa 8.11.2013 je neplatná a preto už bez ďalšieho zaoberania sa meritom veci žalobcu v celom rozsahu zamietol.

9. Žalobkyňa v rámci svojho procesného útoku použila ako prostriedky procesného útoku predovšetkým písomne podanú žalobu, Zmluvu o úvere č.806300057, výpis z klientskej zóny, prehlásenie zo dňa 28. 8. 2017.

10. Súd v súlade § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil.

11. V prejednávanej veci neexistoval žiadny dôležitý dôvod na odročenie pojednávania a súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 19.03.2019 č.k. 12Csp/244/2017 - 40 tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

12. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je opodstatnené.

13. Z vykonaného dokazovania mal za zrejmé, že žalobkyňa svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvádza od zmluvy uzatvorenej so žalovaným dňa 24.09.2009, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobkyni ako dlžníkovi úver vo výške 200 EUR. Žalobkyňa ako dlžník sa zaviazala veriteľovi vrátiť túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok 184 EUR, a teda celkovo mala zaplatiť žalovanému 384 EUR v 12 splátkach po 32 EUR. Argumentovala skutočnosťou, že poplatok z predmetného úveru predstavoval 92 % navýšenie s tým, že tento poplatok bol tvorený z 2/3 nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu vo všetkou administratívou s tou spojenou (čl. 12 všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Žalobkyňa poukazovala na to, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 24. 09. 2009 neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. d), g), h), i), j), k), z) o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy, preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie uplatnila vo výške rozdielu medzi jej platbami, t. j. 384 EUR a výškou poskytnutého úveru 200 eur, teda vo výške 184 EUR

14. Odvolací súd uviedol, že vo všeobecnosti možno konštatovať, že chýbajúce podstatné náležitosti zmlúv o spotrebiteľskom úvere postihuje zákonodarca sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v dôsledku čoho vzniká dodávateľovi právo na vrátenie sumy v rozsahu skutočne poskytnutej z tej ktorej úverovej zmluvy. Javí sa, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa z titulu uzatvorenej zmluvy o úvere poskytla žalovanému plnenie prevyšujúce v rozsahu 184 EUR

15. Odvolací súd uviedol, že za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa o potrebnej skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (do pozornosti napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R 25/1986).

16. V prípade plnenia bez právneho dôvodu je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný. Počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je možné automaticky stotožňovať so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby, teda momentom vzniku bezdôvodného obohatenia.

17. Začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je preto na rozdielny od úvah súdu prvej inštancie, závislé len na subjektívnej, teda vedomostnej zložke poznania oprávneného, o skutočnostiach, že môže podať žalobu. Toto vedomie však musí nastať a žaloba musí byť podaná v objektívnej premlčacej dobe.

18. Ide o to, že časový okamih vzniku premlčacej doby je zhodný s okamihom vzniku, tzv. žalobného práva (okamih zrodu žaloby, actio nata), ide o deň, v ktorý oprávnený mohol po prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho subjektívneho práva na súde. To predpokladá vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach vzniku actio nata. Ak oprávnený nevie o tom, že mu vzniklo žalobné právo,

nemohol nastať okamih vzniku žalobného práva. Samozrejme, nejde o bezhraničnú dobu, ale o dobu limitovanú objektívnou premlčacou dobou.

19. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je charakteristické, že ich plynutie je komplementárne. To znamená, že okamih, v ktorom mohol oprávnený subjekt uplatniť právo po prvýkrát (tzv. *actio nata*), sa zásadne definuje momentom subjektívnej vedomosti oprávnenej osoby. Od tohto okamihu začína plynúť dvojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá plynie v rámci doby objektívnej, a tá začína plynúť, bez ohľadu na vedomosť oprávneného od momentu udalosti, ktorá spôsobuje bezdôvodné obohatenie.

20. Na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je irelevantná vedomosť o tom, že niečo objektívne existuje, podstatná je vedomosť o tom, čo to čo existuje je poznanie, vedomosť, to je podstata subjektívnej premlčacej doby, a to bez ohľadu na poznanie právnej kvalifikácie právneho vzťahu, ktorý laik, nie právnik spravidla nepozná a ani poznať nepotrebuje a ani nie je potrebné, aby ktokoľvek oprávnenému právnou kvalifikáciu právneho vzťahu vysvetľoval.

21. V súvislosti s posudzovaním behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby odvolací súd uviedol, že je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa vstupovala do zmluvného vzťahu so žalovaným ako so subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov v dobrej viere, že ním predložená a vopred pripravená zmluva bude obsahovať všetky náležitosti vyžadované v tom čase účinným zákonom č. 258/2001 Z.z.. V čase úhrady poslednej splátky žalobkyňa ako priemerná spotrebiteľka bez právnického alebo ekonomického vzdelania nemohla ani len predpokladať, že žalovanému uhrádzala aj peňažné plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol.

22. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je preto rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Javí sa, že v tejto súvislosti žalobkyňa opodstatnene argumentovala tým, že sa v tejto súvislosti kontaktovala so Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, keď je zjavné, že ich stretnutie sa prvýkrát uskutočnilo 28.08.2017. Žalobkyňa sa na Združenie obrátila so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úvermi, ktoré uzavrela so spoločnosťou POHOTOVOST s. r. o. Dňa 28. 08. 2017 Združeniu predložila zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 24. 09. 2009, následne po oboznámení sa s touto zmluvou bola žalobkyňa informovaná, že podľa názoru Združenia zmluva je bezúročná a bez poplatkov a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Na uvedenom stretnutí bola zároveň informovaná, že ak jej veriteľ poskytol úver 200 EUR a ona mu uhradila 384 EUR, teda uhradila sumu vyššiu ako jej bola poskytnutá, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa a že má právo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou. Zároveň jej Združenie odporučilo, aby sa ohľadom právnych služieb obrátila na advokáta, ktorý posúdi právnú stránku veci. Uvedené potvrdzuje predložené prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v Prešove zo dňa 28. 08. 2017 (č. I. 16 spisu). Žaloba zo strany žalobkyne bola následne podaná na súde 27. 09. 2017. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto súvislosti argumentoval tým, že každý má poznať právo, a preto aj rozpoznať, že plní nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti, je potrebné zdôrazniť, že každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať (do pozornosti uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/243/2016). Je teda podstatné, kedy sa dotknutá osoba reálne dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal a nie čas odkedy sa žalobkyňa dozvedieť mala a mohla o týchto okolnostiach s poukazom na to, že mala poznať právo.

23. Na to, aby oprávnenému začala plynúť subjektívna premlčacia doba, musí sa dozvedieť, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Zo slovného spojenia „keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu“ vyplýva, že existuje stav, keď oprávnený nevie o tom, že bezdôvodné obohatenie existuje a stav, keď sa o existujúcom bezdôvodnom obohatení oprávnený dozvie. Ak zákonodarca hovorí, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, tak z toho taktiež vyplýva, že bezdôvodné obohatenie už existuje, už k nemu došlo predtým, ako sa oprávnený dozvedel o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo.

24. Oprávnený sa teda dozvie niečo, čo v minulosti nastalo. Dozvedieť sa to však nestačí kedykoľvek, od kedy v minulosti k bezdôvodnému obohateniu došlo, ale len do uplynutia objektívnej premlčacej

doby, ktorej začiatok, na rozdiel od doby subjektívnej, nie je závislý na tom, či sa oprávnený o existencii bezdôvodného obohatenia a kedy vzniklo dozvie, alebo aj nedozvie.

25. Dozvedieť sa o bezdôvodnom obohatení znamená, získať informácie, dozvedieť sa o skutkových okolnostiach, ktoré vyjadrujú svojim obsahom bezdôvodné obohatenie, bez toho, aby oprávnený musel vedieť, že to je právny inštitút bezdôvodného obohatenia. Pojem bezdôvodné obohatenie a právne posúdenie veci oprávnený vôbec nemusí a ani nepotrebuje poznať.

26. Z toho vyplýva, že ak oprávnený nevie o tom, že platbami, ktoré poukazuje veriteľovi, získava veriteľ na jeho úkor majetkový prospech bez právneho dôvodu, nie je splnená podmienka dozvedenia sa, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Je daná len objektívna existencia bezdôvodného obohatenia, o bezdôvodnosti ktorej oprávnený nevie, do doby, kým sa o nej, ako príjemca informácie, v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby dozvie, alebo aj nedozvie.

27. V súvislosti s plynutím objektívnej premlčacej doby odvolací súd poznamenal, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Bude preto potrebné posúdiť to, či úverová zmluva obsahuje zákonom požadované náležitosti a pokiaľ tieto absentujú javí sa, že bude ťažko uveriť, aby žalovaný nemal vedomosť o tom, čo môže spôsobiť uzavretím zmluvy bez ich uvedenia a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený.

28. Čo sa týka zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, tak podstata dôvodov na zamietnutie žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, tak ako ich chápe súd prvej inštancie, spočívajú v nedostatku naliehavého právneho záujmu a na úvahách o neúčelnosti žaloby, vzhľadom na zánik zmluvy splnením záväzku.

29. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy má žalobkyňa ako spotrebiteľka vždy naliehavý záujem, ktorý sa predpokladá (§ 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z.), a to aj vtedy, keď zmluva ešte nevznikla, ale budúci spotrebiteľ má záujem kontrakt uzavrieť, avšak pre čistotu právneho vzťahu nechce byť viazaný neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Uvedené platí aj pre prípad, že zmluva z rôznych dôvodov zanikne (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 20Co/22/2018).

30. Uviedol, že spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi. Z tohto pohľadu nie je rozhodujúce, či dochádza k uplatneniu práv na plnenie alebo či sa spotrebiteľ obráti na súd za účelom zabezpečenia stavu právnej istoty, teda aby nebol obťažovaný hrozbou použitia podmienky, ktorej neplatnosť určená nebola.

31. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky nie je podľa zákona nijako daná tým, či spotrebiteľa už nejako zasiahla, alebo ho nezasiahla a či sa prípadne domohol ochrany proti obchodníkovi aj dovolaním sa iného právneho inštitútu ako je neprijateľnosť zmluvnej podmienky a je jedno, či sa spotrebiteľ bráni pred nekalými obchodnými praktikami obchodníka, používajúceho neprijateľnosť zmluvnej podmienky pred zmluvou, počas jej plnenia, alebo po jej splnení. Ochrana sa musí spotrebiteľovi, vo všetkých týchto časových vymedzeniach poskytnúť za stavu, že k ním došlo pred záväzkom, počas jeho plnenia, ale aj po jeho splnení. Ani skutočnosť splatenia úveru, nehraje pri určovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žiadnu rolu. Právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľských veciach je daný vždy a je daný samotným spotrebiteľským právom.

32. Ak ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., v platnom znení, práve s odkazom na § 137 CSP, umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, tak v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak sa môže domáhať žalobou aj určenia neplatnosti ktorejkoľvek neplatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, lebo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je taktiež určením neplatnosti zmluvy. Uvidol, že určovanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky malo oporu v zákone aj pred 1.1.2018, v zmysle § 137 CSP, § 298 CSP a v zmysle zák. č. 250/2007 Z. z. a § 53a OZ.

33. Z platnej právnej úpravy, účinnej aj do 31.12.2017, a aj po 31.12.2017 vyplýva, že súd mohol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

34. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019 cit.: „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

35. Súd druhej inštancie uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní poskytnúť princípu ochrany slabšej zmluvnej strany právnu silu ústavného princípu, riadiť sa právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí pokiaľ ide o posúdenie opodstatnenosti premlčania žiadaného nároku a posúdiť, či skutočne v predmetnej veci ide o úver, ktorý mal byť kvalifikovaný, ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. V závislosti od toho vyvodíť príslušné závery v rovine posúdenia nárokov uplatňovaných žalobkyňou v tomto konaní. Taktiež rozhodnúť o návrhu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na existujúci naliehavý právny záujem v zmysle § 137 CSP.

36. Súd prvej inštancie už pred prvým rozhodnutím mal zo zmluvy o úvere zistené, že jej obsahom bolo poskytnutie dlžníkovi úver v sume 200 EUR, pričom žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 184 EUR spolu celkovo, tak sa zaviazala vrátiť 384 EUR v 12 mesačných splátkach po 32 EUR počnúc dňom 28. 10. 2009.

37. Podľa potvrdenia vytlačeného z webovej stránky dodávateľa žalobkyňa a na zmluvu č. 806300057 s dátumom dňa 24. 9. 2009 s evidovaným stavom - uhradená, zaplatila na úver vo výške 200 EUR celkovú sumu 384 EUR.

38. Podľa Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bodu 12 - dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedená v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

39. Žalobkyňa súdu predložila aj prehlásenie v zmysle ktorého právnická osoba zaoberajúca sa ochranu spotrebiteľov uviedla, že dňa 28. 8. 2017 predložila žalobkyňa zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24. 9. 2009 po posúdení, ktorej ju informovali, že podľa ich názoru je zmluvou bezúročnú a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a združenia odporučilo žalobkyni obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta.

40. Súd následne vzhľadom na vyššie citované rozhodnutie odvolacieho súdu a spravujúc sa právnou vetou z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 12/2016, že postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty, vec právne posúdil nasledovne:

41. Súd posudzoval predmetnú úverovú zmluvu podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 24. 9. 2009.

42. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

43. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením správneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

44. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto v zákone ustanovenej (§ 100 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

45. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

46. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

47. Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinný navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

48. Podľa § 4 ods. 1 č. 251/2001 Z.z. - Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

49. Podľa § 4 ods. 2 č. 251/2001 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

50. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

51. Podľa § 298 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

52. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, ktoré v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka podlieha premlčaniu. Pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia občiansky zákonník upravuje subjektívnu ako aj objektívnu premlčaciu dobu. Ak sa

povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

53. Subjektívna premlčacia doba je upravená v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka - začiatok jej plynutia sa odvíjala od okamihu, kedy sa oprávnený z bezdôvodného obohatenia dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil.

54. V tejto časti súd vo veci poukazuje na vyjadrený právny záver súdu druhej inštancie vo vzťahu k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorý uzavrel, že zo slovného spojenia „keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu“ vyplýva, že existuje stav, keď oprávnený nevie o tom, že bezdôvodné obohatenie existuje a stav, keď sa o existujúcom bezdôvodnom obohatení oprávnený dozvie. Ak zákonodarca hovorí, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, tak z toho taktiež vyplýva, že bezdôvodné obohatenie už existuje, už k nemu došlo predtým, ako sa oprávnený dozvedel o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo.

Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je preto rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Uviedol, že žalobkyňa opodstatnene argumentovala tým, že sa v tejto súvislosti kontaktovala so Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, keď je zrejme, že ich stretnutie sa prvýkrát uskutočnilo 28.08.2017. Žalobkyňa sa na Združenie obrátila so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úvermi, ktoré uzavrela so spoločnosťou POHOTOVOSŤ s. r. o. Dňa 28. 08. 2017 Združeniu predložila zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24. 09. 2009, následne po oboznámení sa s touto zmluvou bola žalobkyňa informovaná, že podľa názoru Združenia zmluva je bezúročná a bez poplatkov a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Na uvedenom stretnutí bola zároveň informovaná, že ak jej veriteľ poskytol úver 200 EUR a ona mu uhradila 384 EUR, teda uhradila sumu vyššiu ako jej bola poskytnutá, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa a že má právo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou. Zároveň jej Združenie odporučilo, aby sa ohľadom právnych služieb obrátila na advokáta, ktorý posúdi právnu stránku veci. Uvedené potvrdzuje predložené prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v Prešove zo dňa 28. 08. 2017 (č. I. 16 spisu). Žaloba zo strany žalobkyne bola následne podaná na súde 27. 09. 2017. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto súvislosti argumentoval tým, že každý má poznať právo, a preto aj rozpoznať, že plní nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti, je potrebné zdôrazniť, že každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať (do pozornosti uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/243/2016). Je teda podstatné, kedy sa dotknutá osoba reálne dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal a nie čas odkedy sa žalobkyňa dozvedieť mala a mohla o týchto okolnostiach s poukazom na to, že mala poznať právo.

55. Súd vo veci však naďalej poukazuje v súvislosti s vyjadreným právnym záverom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10. 1. 2018 (ide teda o rozhodnutie vydané neskôr ako všetky rozhodnutia na ktoré žalobkyňa poukazovala vo svojej žalobe, čo svedčí o posune v súdnej praxi Najvyššieho Súdu Slovenskej republiky).

56. Práve v predmetnom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. 11. 2016 sp.zn. 7Co/302/2016 (č.l. sp. 188 a násl.) v obdobnej právnej veci, ktorá je predmetom tohto konania. V predmetnej veci Okresný súd Liptovský Mikuláš zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému uloženiu povinnosti zaplatiť sumu 863,98 EUR s príslušenstvom, ktorá mala predstavovať bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobkyne. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že žalobkyňa sa reálne dozvedela, že sa na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila úrok, ktorý nebola povinná zaplatiť (pri prvej zmluve 22. 6. 2006, pri druhej zmluve dňa 23. 5. 2007 a pri tretej zmluve dňa 22. 4. 2008). Objektívna trojročná premlčacia doba jej začala plynúť okamihom získania bezdôvodného obohatenia žalovaným, to znamená, že pri prvej zmluve 30. 10. 2006, pri druhej zmluve 24. 8. 2007 a pri tretej zmluve 22. 4. 2008. Pokiaľ žaloba bola podaná na súde až 11. 4. 2016, bolo neuplatnené premlčané právo. Za nenáležitú označil pritom súd prvej inštancie argumentáciu žalobkyne o 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe. Žalovaná sa totiž nedopustila úmyselného konania, predpokladom ktorého je vedomosť konajúceho, že sa bezdôvodne obohacuje, to v jej prípade preukázané nebolo. Odvolací súd, v tomto prípade Krajský súd v Žiline, uviedol, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne

obohatí. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Dokedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (odvolací súd v súvislosti s tým poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 11Cdo/67/2011). Rozhodujúcim pritom je, že zák. č. 258/2001 Z. z. priamo ustanovuje, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. I keď je v danom prípade žalobkyňa spotrebiteľkou práva neznalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho zástupcu dozvedela, že žalovaná sa na jej úkor obohatila. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobkyňa neprebíha vo poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 6MCdo/9/2012, v zmysle, ktorého princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejší jemu princípov, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V danom prípade totiž žalovaná vznesla hmotnoprávnu námietku premlčania, na ktorú súd musel vziať zreteľ.

57. V danej právnej veci sp. zn. 3Cdo/169/2017 bolo podané dovolanie a v rámci dovolacieho konania v rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky (aj keď meritórne rozhodol tak, že dovolanie zamietol) vo veci samej uviedol: „ 12. V danom prípade právna otázka, ktorú dovolateľ namietal v dovolaní bola už dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo/67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzniku námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. 12.2 Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“.

58. K obdobným právnym záverom dospel Najvyšší súd SR tiež v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). Na podklade uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd. Dovolací súd k predchádzajúcim bodom poznamenáva, že pri argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím treba vždy jeho text vnímať v kontexte konania,

v ktorom bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade žalobkyňa nenáležite poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/9/2012 a v ňom vyjadrený právny názor (že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje v spotrebiteľských veciach v závislosti od konkrétnych okolností princípu dôležitejšiemu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa) vydané v skutkovo a právne odlišnej (exekučnej) veci, líšiacej sa od predmetného sporu žalobkyne a žalovanej nielen z hľadiska podstaty a účelu konania, ale aj procesného postavenia spotrebiteľa. Nie bezvýznamnou je tu tiež okolnosť, že v konaní sp. zn. 6MCdo/9/2012 poukázal Najvyšší súd SR na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok); v danom prípade ale žalovaná v dovolaní vzťahuje uplatnenie tohto princípu na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby).“

59. Pre úplnosť súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 143/2016, ktorý sa vyjadril k právnemu záveru Krajského súdu Banskej Bystrici č.k. 14Co/1009/2014-236 zo dňa 23.9.2014, ohľadom momentu začatia plynutia premlčacej doby z právneho titulu prijatia bezdôvodného obohatenia, že je zásadné, kedy sa sťažovateľka preukázateľne mohla o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedieť. Ústavný súd konštatoval, že tento právny záver Krajského súdu nepovažuje za svojvoľný ani za prijatý v zjavnom omyle, respektíve ako výsledok formalistického výkladu aplikovaných právnych noriem.

60. Súd vo veci poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11Co 46/2017 zo dňa 15. 3. 2018, kde v obdobnej právnej veci súd druhej inštancie potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý nárok žalobcu založený na obdobných právnych konštrukciách, čím súd dáva do pozornosti z pohľadu dodržiavania princípu právnej istoty rozdielnosť k rozhodovacej súdnej praxe samotného Krajského súdu v Prešove.

61. Vzhľadom však na skutočnosť, že súd druhej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú námietku premlčania pre neuplynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorým vyjadreným právnym záverom je súd prvej inštancie viazaný, ako vyplýva z vyššie uvedeného musí pristúpiť k preskúmaniu náležitosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24. 9. 2009 ako konštatovať, že táto zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2, d/, g/, h/, i/, f a k/ ZoSÚ, preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

62. Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

63. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

64. Súd žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny vo výške 184 EUR ako rozdielu medzi platbami realizovanými žalobkyňou vo výške 384 EUR a výškou poskytnutého úveru 200 EUR spolu s 5 % úrokmi z omeškania ročne z dlhovanej sumy od 7. 11. 2017 do zaplatenia, to znamená odo dňa kedy došlo k vzniku omeškania.

65. Čo sa týka neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 12 Všeobecných zmluvných podmienok. Zo zmluvy nevyplýva, za čo spotrebiteľ tento poplatok platí, pričom výška administratívneho poplatku je pre žalovaného nosnou časťou právneho úkonu zmluvy o úvere z dôvodu, že mu zabezpečuje dosiahnutie rozhodujúcej časti zisku z úverového obchodu, ktorý uzaviera, čo je jeho základným cieľom. Zmluvné dojednanie o tom, že dlžník je okrem istiny úveru a úrokov povinný zaplatiť aj administratívny poplatok, podľa názoru súdu nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia a teda súd môže skúmať, či jeho dojednaním došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedený poplatok značne navyšuje odplatu veriteľa bez toho, aby bolo zrejmé, za čo spotrebiteľ uvedený administratívny poplatok platí. Aj keď zo všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že ide o poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, vrátane administratívnych úkonov, zo žiadneho zo zmluvných dojednaní medzi účastníkmi konania nevyplýva, aké konkrétne služby, či protiplnenia žalovaný žalobcovi poskytne. Neprimeranosť takéhoto poplatku je zrejma aj z toho, že banky za správu úveru inkasujú približne 3 až 5 EUR mesačne a za poskytnutie úveru 1 - 2 % z výšky

poskytnutého úveru. Z uvedeného dôvodu preto súd dospel k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti zmluvného dojednania v časti administratívneho poplatku na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a žalobe v súlade s ust. § 298 ods. 1 CSP vyhovel.

66. Podľa § 251 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

67. Podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania, podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Podľa § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku o nároku náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. V danej právnej veci žalobkyňa bola v konaní plne úspešná preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.